

ปัจจัยในการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทำขนมบ้านคลองย่านัด ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่

นายธีรยุทธ เหล่าชาย*

ดร.มยุรี โยธาวุธ**

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนภายในกลุ่มทำขนมบ้านคลองย่านัดตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ 2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการของกลุ่มทำขนมบ้านคลองย่านัด ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ 3. เพื่อศึกษาการสร้างมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มทำขนมบ้านคลองย่านัด ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 4 บ้านคลองย่านัด ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ จำนวน 843 คนได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 271 คนสถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยในการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทำขนมบ้านคลองย่านัด ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมไม่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมีส่วนร่วมในการเสนอวิธีหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาของกลุ่มและกฎระเบียบบางข้อไม่สอดคล้องกับชุมชน
2. ด้านการบริหารจัดการการประชาสัมพันธ์สินค้าไม่ทั่วถึงและการดำเนินการของกลุ่มไม่สอดคล้องกับแผนที่วางไว้
3. ด้านมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์อาคารที่ทำการกลุ่มยังไม่เสร็จสมบูรณ์และกล่องบรรจุภัณฑ์ไม่ได้มาตรฐาน

* นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

**ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ในมาตรา 283 ได้ให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนในท้องถิ่นโดยมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการบริหารการจัดการจัดการสาธารณะการบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะโดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศเป็นส่วนรวมด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุดมีบทบาทตามอำนาจหน้าที่ครอบคลุมทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมซึ่งมีบทบาทหน้าที่ครอบคลุมกว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มีเศรษฐกิจและสังคมและบทบาทหน้าที่สำคัญประการหนึ่งในด้านเศรษฐกิจคือการส่งเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชนให้มีความเข้มแข็ง (ธีระพลอรุณะกสิกร, 2550, น.34)

การเปลี่ยนแปลงสภาพของสังคมโลกในปัจจุบันที่เป็นไปอย่างรวดเร็วตามยุคของโลกไร้พรมแดนทำให้ประเทศต่าง ๆ ถูกบีบให้เข้าหาระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่มีการผูกขาดอยู่เฉพาะของกลุ่มนายทุนที่มุ่งหวังจะหาผลกำไรให้กับตนเองและกลุ่มพวกพ้องให้มากที่สุดโดยมิได้คำนึงถึงความพอเพียงและทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดซึ่งจะต่างกับหลักแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชดำริสไว้ให้ปวงชนชาวไทยได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางปฏิบัติตนในทางสายกลางโดยคำนึงถึงความพอประมาณความมีเหตุผลและสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเพื่อรองรับต่อความเสี่ยงตั้งอยู่บนพื้นฐานทางสายกลางของความไม่ประมาทโดยมีความรอบรู้มีความรอบคอบมีข้อมูลมีความระมัดระวังมีคุณธรรมมีภูมิปัญญาตลอดจนการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกดังนั้นการที่จะพัฒนาประเทศไทยให้สามารถยืนอยู่ได้ในสภาวะสังคมปัจจุบันก็จำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทางของการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไว้รองรับกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555, น.57)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนภายในกลุ่มทำขนมบ้านคลองย่านหน้าตำบลเกาะกลางอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่

2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการของกลุ่มทำขนมบ้านคลองยาหน้าตำบลเกาะกลางอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่

3. เพื่อศึกษาการสร้างมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มทำขนมบ้านคลองยาหน้าตำบลเกาะกลางอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่

ความหมายของชุมชนเข้มแข็ง

ความเข้มแข็งหมายถึงการทำงานทำกิจกรรมต่างๆของกลุ่มที่ก่อให้เกิดความมั่นคงยั่งยืน และสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกกลุ่มมีการขยายผลตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้จนทำให้กลุ่มสามารถพัฒนาและขยายกิจกรรมทำให้เกิดผลกำไรมีความก้าวหน้าสามารถดูแลช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มด้วยตนเองได้ (ไพบุลย์วัฒนศิริธรรม, 2551, น. 12)

การสร้างความเข้มแข็งหมายความถึงกระบวนการเพื่อจัดเตรียมทรัพยากรบุคคลเพื่อกำหนดประเด็นปัญหาและพัฒนาทางเลือกของกลุ่มคนเป้าหมายเพื่อดำเนินกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมและเครือข่ายความร่วมมือโดยอาศัยกระบวนการกลุ่มและกระบวนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มพลังอำนาจในการควบคุมทรัพยากรภายนอกและความเชื่อมั่นภายในตัวบุคคล (พัชรินทร์สิริสุนทรและยุพินเถื่อนศรี, 2551, น. 87)

ความจำเป็นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาความสัมพันธ์องค์การการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดความเข้มแข็งให้แก่สังคมทั้งนี้เนื่องจากการมีส่วนร่วมของชุมชนสามารถสร้างการยอมรับในคุณค่าของสังคมและวัฒนธรรมร่วมของชุมชนซึ่งอาจนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานที่ไม่พึงประสงค์ของชุมชนและเกิดการตัดสินใจที่มีเหตุผลและความรับผิดชอบร่วมกันของสมาชิกผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมซึ่งเป็นหลักการบริหารบนพื้นฐานของความเท่าเทียมและการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีการร่วมกันตัดสินใจในสิ่งที่จำเป็น (กรมพัฒนาชุมชน, 2549, น. 41 - 43)

แนวคิดและความจำเป็นในการเสริมสร้างกลุ่มโดยสรุปได้ว่าการส่งเสริมการรวมกลุ่มหรือเสริมสร้างองค์การประชาชนนั้นในช่วงแรกอาจจะนำไปเพื่อการแลกเปลี่ยนเพิ่มพูนความรู้หรือประสบการณ์ระหว่างบุคคลที่เข้าร่วมกลุ่มต่อมาการเสริมสร้างการรวมกลุ่มจัดเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างเพื่อสร้างพลังในการต่อรองกับภายนอกหรือเพื่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเมืองเศรษฐกิจสังคมซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มพัฒนาขีดความสามารถในระดับหนึ่งและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ปาริชาติวัลย์เสถียรและคณะ, 2551, น. 393)

ปัจจัยที่ทำให้กลุ่มเกิดการพัฒนาเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มนั้นจำเป็นต้องศึกษาปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องอันจะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลซึ่งมีนักวิชาการสรุปไว้อย่างน่าสนใจ

สรุปปัจจัยที่ช่วยผลักดันให้ชุมชนมีความเข้มแข็งว่ามี 2 ระดับคือระดับชาวบ้านได้แก่การมีความสามัคคีและมีการรวมกลุ่มมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนเคารพในกฎระเบียบกติกาของชุมชนภูมิใจในงานของตนเองผู้ด้อยโอกาสได้รับความช่วยเหลือรู้จักหน้าที่ของตนเองมีความคิดเป็นของตนเองและมีเหตุผลมีความเสียสละและเอื้ออาทรต่อธรรมชาติและระดับผู้นำชาวบ้านได้แก่ชาวบ้านมีความศรัทธาเข้าใจปัญหาของชุมชนมีเป้าหมายชัดเจนมีประสบการณ์ชี้แนะชาวบ้านเป็นต้นแบบของความเสียสละรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะ (กรมพัฒนาชุมชน, 2549, น. 42)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพของกลุ่มได้แก่ภาวะแวดล้อมในองค์การลักษณะงานและ/หรือกิจกรรมสมาชิกกลุ่มกระบวนการกลุ่มโยมีรายละเอียดดังนี้ (ปภาวดีประจักษ์ศุภนิติและคณะ, 2546, น. 24 - 126)

1. ภาวะแวดล้อมในองค์การได้แก่วัฒนธรรมองค์การโครงสร้างองค์การลำดับชั้นการบังคับบัญชาการจัดสำนักงานและการสนับสนุนด้านทรัพยากร
2. ลักษณะงานและ/หรือกิจกรรมได้แก่ความยากและซับซ้อนของกิจกรรมผลของงานที่มีต่อสังคมความเกี่ยวข้องกับค่านิยมการดำเนินชีวิตหรือทักษะเฉพาะของสมาชิกกลุ่มความเข้าใจของสมาชิกเข้าใจระดับความสำเร็จที่ต้องการความชัดเจนของวิธีดำเนินงาน
3. สมาชิกกลุ่มควรมีทักษะสำคัญดังนี้ความสามารถเหมาะสมกับกิจกรรมกลุ่มความเหมาะสมด้านความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตามทฤษฎีพื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกลุ่มจะทำงานได้อย่างราบรื่นและเหมาะสมถ้าสมาชิกกลุ่มมีความต้องการที่สอดคล้องกันในด้านความต้องการที่จะรวมเป็นส่วนหนึ่งความต้องการที่จะควบคุมความต้องการความเป็นมิตรและการมีสถานภาพที่เหมาะสม
4. กระบวนการกลุ่มหมายถึงการผสมผสานปัจจัยนำเข้าซึ่งได้แก่สภาวะแวดล้อมลักษณะงานและ/หรือกิจกรรมและลักษณะของสมาชิกด้วยกันโดยใช้ประโยชน์จากกลไกสำคัญหรือกระบวนการผสมผสานซึ่งได้แก่การจัดการประชุมการกำหนดบทบาทความรับผิดชอบของกลุ่มการกำหนดภารกิจของกลุ่มกติกการประชุมและการบริหารความขัดแย้งโดยกระบวนการกลุ่มที่มีประสิทธิภาพจะก่อให้เกิดสิ่งนำออกที่มีประสิทธิภาพ

ลักษณะการสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม

ลักษณะการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มมีปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการได้แก่ (วุฒิชัยหลักเมือง, 2549, น. 78 - 94)

กรมพัฒนาชุมชน (2549, น. 49) ชุมชนที่มีความเข้มแข็งคือชุมชนที่มีลักษณะดังนี้ชุมชนที่คนในชุมชนสามารถดำรงอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีไม่รอคอยความช่วยเหลือจากภายนอกมีความสามารถในการพึ่งตนเองคนในชุมชนมีความมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิตมีวิสัยทัศน์สามารถคาดการณ์ปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและมองเห็นแนวทางการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นคนในชุมชนมีความรักและห่วงแหนชุมชนและลักษณะที่สำคัญของชุมชนเข้มแข็งคือ (สุภาพรมากแจ้งและพรศิริกอนวาล, 2548, น. 18)

1. สมาชิกของชุมชนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองและชุมชน
2. สมาชิกของชุมชนพร้อมที่จะร่วมกันจัดการกับปัญหาของตนและชุมชน
3. มีกระบวนการของชุมชนที่มีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องจนเป็นวิถีของชุมชนภายใต้การสนับสนุนของผู้นำองค์กรชุมชนในลักษณะเปิดโอกาสให้กับสมาชิกทั้งหมดเข้ามามีส่วนร่วมไปรุ่งใสและพร้อมที่จะให้ตรวจสอบ

4. สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินสถานการณ์ของชุมชนกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมร่วมคิดตัดสินใจดำเนินงานติดตามและประเมินผลการแก้ปัญหาและการพัฒนาของชุมชนผ่านกระบวนการชุมชน

5. สมาชิกชุมชนเกิดการเรียนรู้ผ่านการเข้าร่วมในกระบวนการของชุมชน
6. มีแผนของชุมชนที่เป็นการพัฒนาทุก ๆ ด้านของชุมชนโดยการพึ่งตนเองเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน

7. การพึ่งการช่วยเหลือจากภายนอกเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้
8. มีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีการพัฒนาในลักษณะของการมีความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน
9. เป็นชุมชนสงบสุขโดยพัฒนาคนให้มีคุณภาพมีคุณธรรมและมีความสุข
10. เป็นการพัฒนาแบบยั่งยืนทำให้ชุมชนดำรงอยู่และดำรงต่อไปได้โดยไม่ล่มสลาย

การเสริมสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มและชุมชนมีกระบวนการที่หลากหลายบางกระบวนการสามารถนำไปใช้ได้ทันทีแต่บางกระบวนการต้องมีการนำไปปรับและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของกลุ่มซึ่งวิธีการเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชนการส่งเสริมกระบวนการเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชนโดยพัฒนาศักยภาพคนในชุมชนและการส่งเสริมกระบวนการเสริมสร้าง

ความเข้มแข็งของชุมชนโดยการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นต้นนอกจากนี้ยังมีนักวิชาการจำนวนหนึ่งได้ศึกษาและอธิบายเกี่ยวกับหลักการเสริมสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนไว้ ชุมชนเข้มแข็งทางเลือกใหม่ของการพัฒนาการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้ (อนุรักษปัญญาวัฒน์, 2548, น. 113 - 114)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ลักษณะประชากรศาสตร์	ลักษณะการสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่ม
เพศ	สมาชิกของกลุ่มมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองและชุมชนที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง
อายุ	สมาชิกของกลุ่มพร้อมที่จะร่วมกันจัดการกับปัญหาของตนเอง
สถานภาพ	สมาชิกของกลุ่มเกิดการเรียนรู้ผ่านการร่วมมือในกระบวนการของชุมชน
ระดับการศึกษา	กลุ่มมีแผนที่ประกอบด้วยการพัฒนาทุกด้านของกลุ่มที่มุ่งการพึ่งพาตนเองเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกของกลุ่มทุกคนและหวังผลการพัฒนาที่ยั่งยืน
อาชีพ	การพึ่งความช่วยเหลือจากภายนอกเป็นการพึ่งพาเพื่อให้กลุ่มสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุดไม่ใช้การพึ่งพาตลอด

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากยุทธนาพันธ์หญ้า (2555 : 63) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง “การสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มสตรีเครื่องแกงหมูที่ 3 ตำบลห้วยน้ำขาวอำเภอคลองท่อมจังหวัดกระบี่” แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่เพศอายุสถานภาพระดับการศึกษาอาชีพรายได้ต่อเดือนลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 คำถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตั้งแต่มากที่สุด – น้อยที่สุดเกี่ยวกับการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทำขนมบ้านคลองย่านัดตำบลเกาะกลางอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่ประกอบด้วยคำถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือด้านการมีส่วนร่วมด้านการบริหารจัดการและด้านมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For Social Sciences) เพื่อหาค่าสถิติดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทำขนมบ้านคลองย่านัด ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทำขนมบ้านคลองย่านัด ในด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารจัดการ และด้านมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ และเพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะ ในการส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทำขนมบ้านคลองย่านัด ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษากลุ่มเป้าหมาย โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนบ้านคลองย่านัด จำนวน 271 คน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ แบ่งเป็น 3 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทำขนมบ้านคลองย่านัด ตำบล เกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารจัดการ และด้านมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทำขนมบ้านคลองยาหนด ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ โดยการวิเคราะห์สรุปผลค่าความถี่

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีอาชีพรับจ้าง

2. การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทำขนมบ้านคลองยาหนด ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.96 รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ย 2.95 และด้านมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์ 2.74 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

2.1 ด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.96 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมหรือการประชุม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.03 รองลงมา ท่านได้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 2.97 และท่านมีส่วนในการเสนอวิธีหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาของกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2.90

2.2 ด้านการบริหารจัดการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มมีการกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.13 รองลงมา ท่านมีการสนับสนุนกิจกรรมกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย 2.97 และท่านมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มตามได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2.80

2.3 ด้านมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีส่วนในการหาตลาดรองรับผลผลิตหรือสินค้าในกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.02 รองลงมา ผลผลิตหรือสินค้าในกลุ่มใช้วัตถุดิบจากแหล่งที่มีในท้องถิ่นทั้งหมด มีค่าเฉลี่ย 2.96 และความนิยมของผลผลิตหรือสินค้าได้รับการตอบสนองจากตลาด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2.85

3. วิเคราะห์ปัญหา และข้อเสนอแนะการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มทำขนมบ้านคลองยาหนด ตำบลเกาะกลาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ ดังนี้

3.1 ด้านการมีส่วนร่วม ไม่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมีส่วนในการเสนอวิธีหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาของกลุ่มและ กฎระเบียบบางข้อไม่สอดคล้องกับชุมชน

3.2 ด้านการบริหารจัดการ การประชาสัมพันธ์สินค้าไม่ทั่วถึงและ การดำเนินการของกลุ่มไม่สอดคล้องกับแผนที่วางไว้

3.3 ด้านมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์อาหารที่ทำการกลุ่มยังไม่เสร็จสมบูรณ์และกล่องบรรจุภัณฑ์ไม่ได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานจากองค์การบริหารส่วนตำบล หรือคณะกรรมการบริหารของกลุ่มอาชีพ ควรส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านได้รับทราบ และเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการรวมกลุ่มอาชีพ
2. กลุ่มอาชีพควรมีการสำรวจและจัดลำดับปัญหาความต้องการของกลุ่มอาชีพ
3. กลุ่มอาชีพควรมีการร่วมกันวางแผนงานและกิจกรรมของกลุ่มอาชีพ ซึ่งควรมีการเชิญผู้แทนจากหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนจากองค์กรภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจ และผู้แทนจากกลุ่มอาชีพอื่นเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาชุมชน. (2549). คู่มือหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง. กรุงเทพฯ : บริษัท เพาเวอร์พริ้นท์ จำกัด.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2549). มาตรฐานการส่งเสริมอาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษฎา บุญชัย. (2552). ประชาสังคม : พื้นที่สาธารณะของฉันทัน (ประชาชนที่จะจัดการตนเอง) ในโอกาสจัดการและการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : เอส อาร์ พริ้นติ้ง แมสโปรดักส์.
- โกวิท พวงงาม. (2545). การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพฯ : มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2555). การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- ชนิษฐา กาญจนรังสีนนท์. (2552). การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ฉบับชุมชน. กรุงเทพฯ : บริษัทบพิตรการพิมพ์ จำกัด.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). เกษตรทฤษฎีใหม่สู่การเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559). กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.

- ชูชัย ศุภวงศ์. (2540). แนวคิดพัฒนาการและข้อพิจารณาเกี่ยวกับประชาสังคมไทย. กรุงเทพฯ : บริษัท บพิตรการพิมพ์ จำกัด.
- ณัฐพร เชื้อมหวัน. (2546). ยุทธวิธีเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษา กลุ่มแปรรูปกล้วยหอมทอง บ้านปางป้อม อำเภอจุน จังหวัดพะเยา. ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตร มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.